

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-3222/1
17/11/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Раскид уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије”, кандидата Јовановић Александре, број досјеа М013/21-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 16/11/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

**КАТЕДРИ ЗА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ НАУКЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Одлуком декана Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-3136, од 10. новембра 2023. године, образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада под називом „**Раскид уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије**“, кандидаткиње **Александре Јовановић**, студенткиње мастер академских студија права, бр. индекса М013/21-О, у саставу:

1. проф. др Наташа Стојановић, председница Комисије,
2. проф. др Новак Крстић, ментор,
3. проф. др Анђелија Тасић, чланица.

Након што је детаљно прегледала и проучила завршни мастер рад, Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада подноси Катедри за грађанскоправне науке Правног факултета Универзитета у Нишу:

ИЗВЕШТАЈ

о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану

Завршни мастер рад „**Раскид уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије**“, кандидаткиње **Александре Јовановић**, написан је у потпуности у сагласју са одредбама Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу („Билтен Правног факултета“, бр. 303 од 08. 09. 2022. године), а технички захтеви за израду мастер рада, садржани у Техничком упутству за израду мастер рада, су испоштовани.

Мастер рад је написан на 94 странице компјутерски обрађеног текста укупно. Откуцан је у фонту Times New Roman, величина слова 12pt, са проредом 1,5, према прописаним стандардима. Кандидаткиња је цитирање вршила у фуснотама (укупно 276). Литерарну подлогу за израду мастер рада чини 28 монографских публикација и чланака претежно домаћих аутора, с обзиром на то да је тема истраживана у домаћој науци и јудикатури, 13 правних прописа, а обрађено је укупно 85 судских одлука.

Структуру мастер рада, поред *Увода* и *Закључних разматрања*, чини још пет глава које носе наслове: I. *Уговор о доживотном издржавању у праву Републике Србије – основне напомене о појму, субјектима, предмету и карактеристикама*, II. *О раскиду уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије*, III. *Разлози за раскид*

уговора о доживотном издржавању предвиђени Законом о наслеђивању, IV. Разлози за раскид уговора о доживотном издржавању регулисани Законом о облигационим односима и V. Раскид уговора о доживотном издржавању у пракси Основног суда у Лесковцу и споразумни раскид уговора о доживотном издржавању у пракси јавног бележника – истраживање.

У Уводу (стр. 1–3), најпре је дата кратка ретроспектива настанка и каснијег регулисања уговора о доживотном издржавању у нашем праву. Кандидаткиња констатује да је овај правни посао неисцрпан предмет изучавања и разматрања правне теорије, а у судској пракси повод је бројних, комплексних и дуготрајних парница, између осталог и по тужби једног од уговарача за раскид овог уговора. У уводном делу кандидаткиња је потом указала на предмет и циљ рада, његов значај и сумарно је представила како је мастер рад структурисан.

Прва глава рада, која је насловљена *Уговор о доживотном издржавању у праву Републике Србије – основне напомене о појму, субјектима, предмету и карактеристикама* (стр. 4–10), састоји се из два поглавља. Прво поглавље посвећено је појмовном одређењу уговора о доживотном издржавању, субјектима који га могу закључити, као и предмету уговорних обавеза даваоца и примаоца издржавања. Потом је, у другом поглављу, указано на карактеристике овог уговора које га чине особеним правним послом. Теоријска анализа ових питања била је неопходна не само у циљу упознавања са овим институтом, већ је указано и на постојање спорних и још увек отворених питања непосредно повезаних са темом мастер рада.

Друга глава носи наслов *О раскиду уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије* (стр. 11–13). Ауторка у овом делу рада најпре даје основне напомене о разлозима за раскид уговора о доживотном издржавању. С обзиром на то да је уговор о доживотном издржавању у српском праву нормиран у Закону о наслеђивању, најпре је указано на особене разлоге за његов раскид које прописује овај законски акт. Будући да је уговор о доживотном издржавању, по својој правној природи, првенствено облигациони уговор, кандидаткиња констатује да се и правила облигационог права, која се тичу раскида облигационих уговора, примењују и на овај правни посао. У другом поглављу друге главе обрађена је проблематике активне и пасивне легитимације, односно питање која се лица могу наћи у улози тужиоца и туженог у парницама за раскид уговора о доживотном издржавању.

Трећа глава *Разлози за раскид уговора о доживотном издржавању предвиђени Законом о наслеђивању* (стр. 14–61), по структури и садржини најобимнији је део мастер рада. С обзиром на то да посебне разлоге за раскид уговора о доживотном издржавању прописује Закон о наслеђивању Републике Србије, узимајући у обзир спецификум овог правног посла, овај део мастер рада посвећен је детаљној анализи законских решења, теоријских ставова по бројним спорним питањима, и судској пракси у вези са разлозима за раскид уговора регулисаних овим актом. Поменути пропис, као разлоге за раскид уговора

о доживотном издржавању предвиђа поремећај односа између уговорних страна, битно промењене околности услед којих испуњење обавеза постане знатно отежано и претходну смрт даваоца издржавања, када његови потомци и супружник не могу или не желе да наставе издржавање. Кандидаткиња је детаљно изучила све ове разлоге за раскид, акценат посебно стављајући на правне последице раскида из сваког од појединих разлога, утицај кривице за поремећај односа на право да се тражи раскид, те (не)могућност позивања на пресуђену ствар и изнела интересантна запажања у погледу недостатака појединих законских решења и постојања правних празнина, као и предлоге у ком правцу би се могла постојећа решења побољшати. Осим тога, предмет нарочите пажње били су бројни случајеви из праксе, који су детаљно анализирани и често су аргументовано критиковане судске одлуке, при чему је нарочито указано на неуједначеност судске праксе.

Разлози за раскид уговора о доживотном издржавању регулисани Законом о облигационим односима (стр. 62–79) наслов је четврте главе мастер рада. У овом делу рада обрађени су услови за споразумни раскид уговора о доживотном издржавању и за раскид уговора због неиспуњења, у складу са одредбама Закона о облигационим односима. Посебан фокус кандидаткиња је ставила на форму и дејства споразумног раскида уговора, те на утицај кривице на право да се захтева раскид уговора због неиспуњења, последице раскида због неиспуњења и могућност позивања на *res iudicata* у случају друге тужбе за раскид уговора због неизвршавања уговорних обавеза. Приликом изучавања ових разлога за раскид, кандидаткиња је обрадила значајан број случајева из јудикатуре и указала на поједине, по њеном мишљењу, погрешне одлуке наших судова, када судови нису исправно протумачили и применили материјалноправне норме.

Приликом обраде теме мастер рада, кандидаткиња је спровела и емпиријско истраживање. Резултати до којих је дошла садржани су у петој глави овога рада: *Раскид уговора о доживотном издржавању у пракси Основног суда у Лесковцу и споразумни раскид уговора о доживотном издржавању у пракси јавног бележника – истраживање* (стр. 80–83). Кандидаткиња је у Основном суду у Лесковцу спровела истраживање које је обухватило временски период од 01.01.2017. године до 31.12.2022. године и сагледала случајеве у којима је тражен раскид уговора о доживотном издржавању пред овим судом. Кандидаткиња је прецизно навела број случајева по сваком од разлога за раскид овог правног посла, какве је одлуке суд доносио, а дала је и краћу анализу података до којих је дошла приликом истраживања. Осим овог, ауторка је спровела истраживање и у канцеларији јавног бележника у Лесковцу, које је обухватило период од 01.01.2021. године до 31.12.2022. године, са циљем да утврди колики је број закључених споразумних раскида уговора, у којој форми то чине јавни бележници, као и то да ли у пракси долази до злоупотребе права на раскид уговора о доживотном издржавању приликом споразумног раскида.

У *Закључним разматрањима* (стр. 84–86), кандидаткиња је изнела најзначајније резултате свог истраживања који се тичу разлога за раскид уговора о доживотном

издржавању, предложила да Законом о наслеђивању буду регулисани сви разлози за раскид, као и правне последице раскида, уз уважавање специфичности овог правног посла. Посебно је нагласила да је потребно да законодавац буде прецизнији приликом дефинисања појмова „поремећени односи“ и „промењене околности“, односно да наведене стандарде у већој мери конкретизује. Сагледала је најчешћа спорна питања са којима се судови сусрећу у пракси и изнела своја запажања о могућности побољшања појединих законских решења како би се постигао виши степен правне сигурности и спречила евентуално различито тумачење и поступање у пракси.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада констатује да је завршни мастер рад **„Раскид уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије“**, кандидаткиње **Александре Јовановић**, резултат њеног самосталног научног рада, написан на темељу спроведеног теоријског и емпиријског истраживања коришћењем задовољавајућег обима библиографских јединица, те да је у раду детаљно анализирана обимна судска пракса. Тема рада, која је увек актуелна због великог броја случајева раскида уговора о доживотном издржавању у пракси, као и бројних спорних питања која се с тим у вези јављају, обрађена је на квалитетан начин, садржина добро конципирана, а критичка анализа законских решења и ставова које су судови заузимали у бројним случајевима научно је заснована и представља допринос науци.

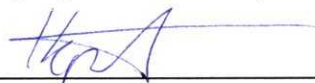
Комисија закључује да су испуњени услови из чл. 35 Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу и сматра да је завршни мастер рад **„Раскид уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије“**, кандидаткиње **Александре Јовановић**, подобан за јавну одбрану, те предлаже Катедри за грађанскоправне науке да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 16. новембра 2023.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Наташа Стојановић

Проф. др Новак Крстић

Проф. др Анђелија Тасић